

Pető Andrea, történész

1982-ben a budapesti Fazekas Mihály Gimnáziumban érettségizett, majd az ELTE BTK történelem–népművelés szakán folytatta tanulmányait, ahol 1987-ben szerzett diplomát. Közben párhuzamosan a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem szociológus szakát is elvégezte; 1989-ben kapott diplomát. 1988-ban egy szemesztert töltött a freiburgi Albert-Ludwigs Egyetemen. 1992-ben egyetemi doktori, 2000-ben pedig PhD-fokozatot szerzett történelemből. 2005-ben az ELTE-n habilitált.

Az egyetem elvégzése után a Politikatörténeti Intézetben helyezkedett el, amelynek 1991-ig volt munkatársa. Ezt követően a Közép-európai Egyetem történelem tanszékére került, ahol egyetemi adjunktusként tanított: 1995-től 1998-ig a Történelem Tanszéken, majd 2000-ig a társadalmi nemek programjának tanáraként. 2000-től az ELTE vendégtanára. 2002-től 2005-ig a Miskolci Egyetem Politikatudományi Tanszékének, majd Kultúrtörténeti Tanszékének docense. Munkatársaival 2004-ben megalapították az egyetem Társadalmi Nemek és Egenlő Esélyek Központját, amelynek igazgatója lett 2008-ig. 2003-ban került vissza a Közép-európai Egyetemre, a Társadalmi Nemek Tanszékére, ahol 2005-től egyetemi docens.

Kutatói ösztöndíjjal 1991-ben Oxfordban, 1997-ben Bécsben, 2000-ben Torontóban, 2001-2002-ben Jean Monnet Ösztöndíjasként Firenzében, az European University Institute-ban kutatott. Vendégoktatóként tanított – a női emlékezet és oral history témakörében – a Ljubjanai, Utrechti, Antwerpeni, Kisinyovi, Bakui, Biskeki, Jereváni, Tbilisi, Harkovi és Szkopjei egyetemeken. Több nemzetközi kutatási projekt résztvevője, ezeket többek között a Volkswagen Alapítvány, az EU 5., 6. 7. kutatási keret programja, illetve a Socrates Program támogatta.

Kutatási területe a 20. századi társadalom és a társadalmi nemek története. Kezdetben a politizáló nők történetét vizsgálta a második világháborút követő politikai fordulat után, többek között feltárta, hogyan számolta fel a hatalom a nőegyleteket, hogyan éltek meg a politizáló nők ezeket az éveket. Könyvet írt Rajk Júlia életútjáról, amely megjelent németül. A bolgár fordítás 2010-re várható. Majd újabb kutatásában azt vizsgálta, hogy a konzervatív nőmozgalom milyen gyökerekkel rendelkezik Magyarországon. Az identitás, a társadalmi mozgalmak és az élettörténetek elemzésének összekapcsolásával mutatta be a rendszerváltás utáni konzervatív női politizálás elméletét és gyakorlatát. Jelenlegi kutatása a magyar fasizmus társadalmi nemek szempontjából történő feldolgozására fókuszál, a nyilaskeresztes párt női tagjainak életét dolgozza fel.

Úttörő szerepet játszik abban, hogy a hazai kutatásokban a társadalmi nemek kutatása elfogadott diszciplína lett, valamint hogy az általános és középiskolai oktatás egyre érzékenyebb erre a témára. A középiskolások számára készített kiegészítő

tananyaga és a hozzá kapcsolódó oktatófilm új szemléletet képvisel.

Tizennyolc kötetet szerkesztett, ezekből nyolc magyar, három orosz, tizenkettő angol nyelven a társadalmi nemek, a politizáló nők témakörében született. Tanulmányai, több mint száz, köztük angolul, németül, olaszul, szerbül, horvátul, bolgárul, franciául, oroszul és lengyelül jelentek meg.

A Magyar Szociológiai Társaság Feminizmus szekciójának elnöke, 1998–2000 a CEU szenátusának tagja, 2002-től a Magyar Történelmi Társulat Nőtörténelmi és Társadalmi Nemek szakosztályának elnöke. A Gender and History, továbbá Clio, valamint a Visuoemene, a vilniusi Kultúra folyóiratok szerkesztőségi tagja, továbbá a Feminist Europe és a The Review of Books szerkesztője. A Balassi Kiadó Feminizmus és Történelem sorozatának szakértője. A Teaching with Athena; Series of Teaching Women's Studies in Europe (Utrecht-Stockholm) és a Routledge Advances in Feminist Studies and Intersectionality (London-New York) szerkesztője.

2005-ben Nők a közéletért elismerést kapott, valamint a Magyar Köztársaság elnöke a Magyar Köztársasági Érdemrend Tisztikeresztjével tüntette ki. 2006-ban Bolyai Plakettet kapott.

Műveiből: Nőhistóriák. A politizáló magyar nők története (1945–1951). Budapest, 1998; Nőpolitika és pártok Magyarországon 1945–1951. PhD-értekezés. Budapest, 2000; Nők és politika. Politikusnők és nagyasszonyok. In: Asszonysorsok a 20. században. Szerk.: Balogh Margit, S. Nagy Katalin. Budapest, 2000; Rajk Júlia. Budapest, 2001; Geschlecht, Politik und Stalinismus in Ungarn. Eine Biographie von Júlia Rajk. Studien zur Geschichte Ungarns, Bd. 12. Herne, Gabriele Schäfer Verlag, 2007, "To Look at Life through Women's Eyes: Women's Oral Histories from the Former Soviet Union". Szerk. New York, 2002; Hungarian Women in Politics 1945–1951. New York, 2003; Napasszonyok és Holdkissasszonyok. A mai magyar konzervatív női politizálás alakzata. Budapest, 2003; Női esélyegyenlőség Európában. Nőtudományi tanulmányok és a munkaerőpiac kapcsolata Magyarországon. Szerk. Budapest, 2003; Társadalmi nemek képe és emlékezete Magyarországon a 19-20. században. Szerk. Budapest, 2003; Társadalmi nemek és a nők története. In: Bevezetés a társadalomtörténetbe. Szerk. Bódy Zsombor, Ö. Kovács József. Budapest, 2003; A női esélyegyenlőségre vonatkozó női felfogás hatása a magyar választójogi gondolkodásra 1848–1990. Az „állam érdekében adományozott jog” feminista megközelítésben” Szapor Judittal. In: Befogadás és eredetiség a jogban és a jogtudományban. Adalékok a magyarországi jog természetrajzához. Szerk. Sajó András. Budapest, 2004; Abortőrök és „bajba jutott nők” 1952-ben. In: Házastárs? Munkatárs? Vetélytárs? A női szerepek változása a 20. századi Magyarországon. Szerk. Palasik Mária, Sipos Balázs. Budapest, 2005; Átvonuló hadsereg, maradandó trauma. Az 1945-ös budapesti nemi erőszak esetek emlékezete. In: Magyar társadalomtörténelmi olvasókönyv. Szerk. Valuch Tibor. Budapest, 2005; A nők és a férfiak története Magyarországon a hosszú 20. században. Budapest, 2008.